

ת"פ 54341/02/15 - מדינת ישראל נגד מ א (עציר) ***

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 54341-02-15 מדינת ישראל נ' א(עציר)

בפני כב' השופט אברהם אליקים
המאשימה
נגד
הנאשם
מ א (עציר) ת.ז. ***

גזר דין

מבוא

הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון, שלא כלל הסכמה לעניין העונש, בעובדות כתב אישום מתוקן (מסומן א') בעבירה של חבלה חמורה, עבירה לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), ובאיומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן והכרעת הדין, בתאריך 20/11/2014 סמוך לשעה 16:00, במסגרת ויכוח עם המתלוננת, אימו, השליך לעברה כסא פלסטיק, אשר פגע בידה הימנית וגרם לה לשבר סטילואיד שהצריך קיבוע באמצעות גבס.

בתאריך 15/2/2015 סמוך לשעה 14:00, פגש הנאשם במתלוננת שהייתה עם נכדיה, החל לקללה ולאיים כי יפגע בה באמצעות פטיש בכוונה להפחידה או להקניטה.

ראיות לעונש

לנאשם אין הרשעות קודמות.

לזכות הנאשם העידו כעדי אופי אחיו ואימו המתלוננת, אחיו דסלי הבהיר כי הוא הגיש את התלונה, תאר את המצב הקשה בביתם לאחר פטירת אביהם, את הדכדוך בו היה נתון הנאשם גם בשל פציעתו בעבודה. הסביר כי כל המשפחה סלחה לו והיא מבקשת שישוב לביתו, האם, שנפגעה באירוע אמרה כי היא סולחת לנאשם, וכי היא רוצה "את הילד שלי בחזרה".

תסקיר שירות המבחן

לאחר פגישה עם הנאשם, אימו ועיון במסמכים המליצה קצינת המבחן לשקול להסתפק בתקופת המעצר כעונש מרתיע דיו, לצד מאסר מותנה מרתיע והתחייבות כספית אשר תמנע ביצוע עבירות דומות בעתיד. בד בבד, הומלץ להטיל על הנאשם צו מבחן לתקופה של שנה, במטרה לשלב לצד הגורם המרתיע, עונש בעל רכיב טיפולי. להערכתה הסיכון להישנות עבירת אלימות, נמוך.

תמצית טענות הצדדים

ב"כ המאשימה בטיעוניו בכתב (1/ט) ובעל פה ביקש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לשני האירועים, 8 עד 18 חודשי מאסר בפועל, ולקבוע את עונשו של הנאשם בתוך המתחם לצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת.

בטיעוניו שם דגש על היות הנאשם והמתלוננת תא משפחתי, וביקש לתת ביטוי לעובדה כי מדובר בביצוע עבירות תוך פרק זמן של כשנה כלפי אותה מתלוננת. לתמיכה בטיעוניו הפנה לפסקי דין שונים בהם הוטלו עונשי מאסר לתקופות של 9,12,14,18,36 חודשי מאסר.

ב"כ הנאשם ביקשה לאמץ את המלצת שירות המבחן, להסתפק בתקופת המעצר הארוכה בה שהה הנאשם ולאפשר לו להשתקם בעזרת שירות המבחן. עוד ביקשה להתחשב לקולה בלקיחת האחריות, ההודאה בהזדמנות הראשונה, החיסכון בזמן השיפוטי ובצורך בהעדת המתלוננת ועדים נוספים. הדגישה כי הנאשם מעולם לא היה מעורב בהליך פלילי וכי לפי עובדות כתב האישום, נסיבות ביצוע העבירה קלות, מדובר בהשלכת כסא פלסטיק וייתכן ולא כלל לא היה נגרם שבר. עוד ציינה כי הנאשם הינו בגיר צעיר, ולכן גם לפי תיקון 113 לחוק העונשין יש לקחת בחשבון את גילו הצעיר וכן את התקופה הארוכה בה שהה הנאשם במעצר (כ-4 חודשים).

בנוסף, ביקשה להתחשב לקולה בעובדה כי תוצאת הפגיעה יחסית קלה וכי כתב האישום תוקן לעבירה של חבלה חמורה, עוד הפנתה לאמור בתסקיר שירות המבחן החיובי, שהמליץ על חלופה טיפולית, תוך הסתפקות בשהייה במעצר שריצה הנאשם עד כה.

ב"כ הנאשם הפנתה בטיעוניה לפסיקה אליה הפנה ב"כ המאשימה, וטענה כי מדובר במקרים בהן הנסיבות אינן דומות ומנגד הפנתה לפסקי דין בהם העונש היה של 4 ו-6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

בתום הטיעונים הנאשם הביע צער וחרטה על מה שאירע וביקש לפתוח דף חדש.

דין

במקרה זה חל תיקון 113 לחוק שקובע כי "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת

מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו" (סעיף 40ב' לחוק).

לאחר ניתוח עובדות כתב האישום, ולמרות עמדת המאשימה אני סבור כי יש לקבוע שבמקרה זה מדובר בשני אירועים נפרדים, ללא קשר ביניהם, למעט זהות הצדדים הנאשם ואימו. האירועים אירעו במקומות שונים, בזמנים שונים וממניעים שונים. באירוע הראשון חבל הנאשם חבלה חמורה באימו בעקבות ויכוח בביתם, באירוע השני השמיע איומים כלפי האם בדרכה לבית בתה, ללא הסבר למניעיו של הנאשם ולכן אקבע מתחמי עונש הולם נפרדים לכל אירוע ואירוע.

ראו לעניין זה דעות שלושת השופטים בע"פ 4910/13 ג'אבר נגד מדינת ישראל, (29.10.2014) ורע"פ 4760/14 שנדון ביחד עם 4 ערעורים נוספים קיסלמן נגד מדינת ישראל (7.5.2015).

מתחם העונש ההולם באשר לאירוע הראשון

בעקבות ויכוח שהתגלע בין הנאשם לבין אימו, הוא השליך לעברה כסא מפלסטיק, הכסא פגע בידה וגרם לה לחבלה חמורה.

במקרה זה פגע הנאשם פגיעה לא חמורה בערכים של כבוד ושלמות גופו של אדם, ובשלום הציבור.

באשר למדיניות הענישה, אבהיר כי מינעד הענישה הוא רחב כפי שניתן לראות מפסקי הדין הקוטביים אליהם הפנו הצדדים, והוא מושפע בצורה משמעותית, מעוצמת האלימות הננקטת, מישכה, מיהות הקרבן והכלי בו נעשה שימוש. במקרה זה מדובר באירוע רגעי, שמקורו בכעס של הנאשם כלפי אימו, שהתבטא בהשלכת כסא מפלסטיק. עוד חשוב לציין כי בכתב האישום המתוקן, סעיף העבירה המקורי תוקן לסעיף 333 לחוק, (דהיינו הושמט החלק של נסיבות מחמירות), עבירה אשר בדרך כלל מתבררת בבית משפט השלום, (לא במקרה שני הצדדים הפנו גם לפסקי דין של בתי משפט שלום).

פסקי הדין אליהם הפנה ב"כ המאשימה, מתארים נסיבות חמורות בצורה משמעותית ביחס למקרה שבפניי. אין מחלוקת כי יש להילחם באלימות על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים, ולהעניש בהתאם.

בנוסף ראו ע"פ 8283/10 פלוני נגד מדינת ישראל, בו הוטלו על נאשם 12 חודשי מאסר, בגין עבירה של חבלה חמורה, אך בנסיבות חמורות יותר, חבלה בפנים של אחר באמצעות אבן, גרימת שברים בלסת ואשפוז הנפגע.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, (סעיף 40ט' לחוק), מדובר בעבירה שבוצעה ללא תכנון מוקדם, הנאשם נתן ביטוי רגעי לכעסו במהלך ויכוח עם האם, הנזק שנגרם - שבר בידה של האם, הוא נזק חמור, ולא צפוי היה להיגרם נזק חמור יותר.

בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, אני קובע כי מתחם העונש ההולם עומד בין 3 חודשי מאסר שניתן לשאת בהם בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

מתחם העונש באשר לאירוע השני

הנאשם קילל את אימו ואיים כי יפגע בה. מדובר באירוע נקודתי, לא חמור, שפגע פגיעה קלה בערך של שלום הציבור.

לאירוע לא קדם תכנון וגם לא נגרם נזק, הנאשם נעצר מיד לאחר מכן בעקבות תלונת אחיו למשטרה. גם לעניין זה מינעד הענישה רחב והוא מושפע מסוג האיום, האמצעים להמחשתו ומיהות הקרבן, ראו למשל רע"פ 5998/09 שמאיב נגד מדינת ישראל (1.11.2009), בו האיום היה באמצעות סכין, בית המשפט המחוזי הפחית עונש של 15 חודשי מאסר ל-8 חודשי מאסר בפועל, בית המשפט העליון אישר הקביעה כעונש הולם וראוי.

בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, אני קובע כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר מותנה למאסר בפועל של 8 חודשים.

העונש המתאים

בהתאם לסעיף 40(ב) לחוק ולאור מהותן של שתי העבירות, החלטתי לגזור עונש כולל לשני האירועים.

הנאשם, צעיר נורמטיבי כבן 28 שזו הפעם הראשונה בחייו בה מצא עצמו מעורב במעשים פליליים, הוא הודה בהזדמנות הראשונה ונטל אחריות מלאה.

לאור תוכנו של תסקיר שירות המבחן (ראו פרק הערכת הסיכון והסיכוי לשיקום), אני סבור כי במקרה זה יש סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם, ועל מנת לאפשר לו להשתקם אני סבור כי יש לאמץ את האפיק הטיפולי המוצע על ידי שירות המבחן שבפועל אינו מהווה חריגה ממתחם העונש ההולם, בהתחשב במשך מעצרו של הנאשם.

העמדת הנאשם למבחן, תסייע לו להשתקם מצד אחד ותהווה גורם מרתיע ומרסן כדי שלא יופר צו המבחן על כל המשתמע מכך מצד שני.

חשוב להדגיש כי להערכת שירות המבחן הסיכון להישנות עבירות האלימות הוא נמוך, הנאשם מגלה יכולת

הפנמה ותובנה והוא זקוק לעזרה וטיפול על מנת לקבל כלים להתמודד עם קשיים רגשיים.

כמתואר בתסקיר, נסיבות חייו קשות, ובכללם פטירת אביו, ותאונת עבודה שהביאה לפיטוריו ובכך נוצר הרקע למצבו הרגשי שהביא לביצוע העבירות. מעצרו בעקבות האירועים, הציב בפניו אות אזהרה וקצינת המבחן התרשמה כי הנאשם נבהל מתגובתו, ביטא בפניה בוושה, צער רב ואכזבה מעצמו, לכך מתווספים דברי אימו ואחיו שמבקשים שיחזור לאלתר לחיק המשפחה.

הנאשם עצור מיום 15.2.2015, כ-4.5 חודשים, (הוא נשאר במעצר מאחר ולא הצליח להמציא חלופה, מאחר ומשפחתו דלת אמצעים ואין לו קרובי משפחה שיכלו לערוב לו). לו הייתי גוזר על הנאשם עונש של 4.5 חודשי מאסר בפועל והייתי מנכה את ימי המעצר, היה הנאשם משתחרר לאלתר וזו למעשה המלצת שירות המבחן, להסתפק בתקופת המעצר כעונש מרתיע, המלצה המקובלת עליי.

לאור דברי האם בפניי, לא מצאתי לנכון לחייב הנאשם לפצותה, כבקשת המאשימה.

סיכום

לאור האמור לעיל, אני דן את הנאשם לעונש המתאים הבא:

· 8 חודשי מאסר על תנאי, הנאשם לא ישא את עונש המאסר על תנאי אלא אם יעבור תוך שנתיים עבירת אלימות מסוג פשע ויורשע בשל עבירה כזאת תוך תקופת התנאי או לאחריה.

· 4 חודשי מאסר על תנאי, הנאשם לא ישא את עונש המאסר על תנאי אלא אם יעבור תוך שנתיים עבירת איומים או עבירת אלימות שהיא עוון ויורשע בשל עבירה כזאת תוך תקופת התנאי או לאחריה.

· הנני מעמיד את הנאשם למבחן על פי סעיף 1(ב) לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 למשך 12 חודשים מהיום. בתקופת המבחן יעמוד הנאשם לפיקוחו של שירות המבחן וישתף פעולה לשם מימוש התוכניות והמטרות הטיפוליות שייקבעו לגביו ע"י שירות המבחן.

לפני מתן צו המבחן הסברתי לנאשם את משמעותו של צו המבחן והזהרתי אותו שאם לא ימלא אחרי הצו מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת יהיה צפוי לעונש, על העבירות שבגללן ניתן הצו והוא הביע את נכונותו למלא אחר הוראות הצו.

בנסיבות אלו יש לשחרר הנאשם מיד לאחר גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ח תמוז תשע"ה, 05 יולי 2015, בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד חאלד חרוש, עו"ד רפאלה שפריר (סנגוריה ציבורית) והנאשם באמצעות השב"ס.